

Przewodnik

*Miesięcznik Okręgu
Podkarpackiego PZN*

(111)

03/2014 ISSN 1897-841X

Tyle jesteś wart ile drugiemu pomożesz...

8 Marca - Międzynarodowy Dzień Kobiet

Spis treści:

- Marzec 2014 – felietonstr.3
- Podsumowanie obopólnie korzystnej współpracystr.7
- Docenieni we własnym środowiskustr.16
- Żołnierze Wyklęcistr.24
- Witryna poetycka marzec 2014str.28

- wyrazy głębokiego współczucia -

Koledze

Witoldowi Czyżowi

z powodu śmierci Siostry

Renaty

składają koleżanki i koledzy zrzeszeni w jarosławskiej strukturze PZN

Miesięcznik Okręgu Podkarpackiego Polskiego Związku
Niewidomych

Wydawca: Zarząd Okręgu Podkarpackiego PZN w Rzeszowie

Skład redakcji:

Redaktor Naczelny, koordynator: "Zygflor" - Zygmunt Florczak

Skład komputerowy: Aneta Długosz

Współpracują: Edward Pawęska, Małgorzata Musiałek, Bogdan Sadowski.

Adres siedziby redakcji: 35-201 Rzeszów, Plac Dworcowy 2,

tel. (017) 85 24 738, fax. (017) 86 22 328,

e-mail: podkarpacki@pzn.org.pl

www.podkarpacki.pzn.org.pl

Marzec

„*W marcu, jak w garncu*” - to jedno z najtrafniej określających ten czas przysłów. Zawsze intrygowało mnie sformułowanie: dlaczego „*jak w garncu*”?

Spostrzeżenie zapewne pochodzi z czasów, gdy w biednych wiejskich chałupach był jeden wielki wielofunkcyjny piec, który nagrzany za dnia i wieczora z czasem długą nocą stygł, a gdy przyszły niespodziewane niskie temperatury z rana, nim znowu napalono w wiejskiej izbie niejednokrotnie w wiadrze lub cebrze z wodą można było usłyszeć zgrzytające przy nalewaniu wody kryształki lodu; niejednokrotnie chcąc jej zaczerpnąć trzeba było mechanicznie niszczyć jego taflę lub – gdy na zewnątrz była temperatura plusowa – nabierało się ją garnuszkiem, chochlą lub po prostu nalewało bez żadnego problemu.

Z autopsji – z bardzo wczesnego dzieciństwa - pamiętam takie chwile i na bazie tych obserwacji zawsze sobie w ten sposób tłumaczyłem przytoczoną we wstępie ludową mądrość.

Marzec jest trzecim miesiącem w roku i wedle używanego w Polsce kalendarza gregoriańskiego ma 31 dni. W czasach starożytnych w państwach basenu Morza Śródziemnego sprzyjał rozpoczęciu wypasu bydła i inauguracji działań wojennych, które z racji sprzyjającego klimatu często kontynuowano do późnej jesieni. Stąd m.in. od staroitalskiego boga wojny **Marsa** wywodzi się jego nazwa. Od tegoż imienia pod takim określeniem ten czas funkcjonuje w nazewnictwie większości języków europejskich. Staropolska nazwa miesiąca, to *brzezień*.

Ludowe mądrości określające ten czas, to:

Gdy w marcu grzmoty, to w maju śnieg.

Marzec zielony – niedobre plony.

Na św. Kazimierza (4 marca) wyjdzie skowronek spod pierza.

Na św. Grzegorza (12 marca) idzie zima do morza.

Gdy św. Józef (19 marca) pogodny, roczek będzie urodny.

Jak po Benedykcie (21 marca) ciepło, to w lecie będzie piekło.

Na Zwiastowanie (25 marca) zlatują się bocianie.

Marzec dziwne broi fochy, zmiata starce i junochy.

Kiedy w marcu deszczu wiele, nieurodzaj zboża ściele.

W marcu, gdy są grzmoty, urośnie zboże ponad płoty.

W miesiącu wspominany:

1 marca – Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”

– polskie święto państwowe poświęcone żołnierzom antykomunistycznego i niepodległościowego podziemia, ustanowione na mocy ustawy z dnia **3 lutego 2011** roku. Święto nie jest dniem wolnym od pracy.

Święto jest wyrazem hołdu dla żołnierzy drugiej konspiracji za świadectwo męstwa, niezłomnej postawy patriotycznej i przywiązania do tradycji niepodległościowych, za krew przelaną w obronie Ojczyzny (...).

1 marca – to Międzynarodowy Dzień Walki przeciwko Zbrojeniom Atomowym obchodzony w rocznicę wybuchu amerykańskiej bomby wodorowej na atolu **Bikini 1 marca 1954 r.**

2 marca 1864 r. – Car Aleksander II wydał **4 ukazy** wprowadzające w Królestwie Polskim uwłaszczenie chłopów i samorząd gminny. Celem reformy uwłaszczeniowej było odciążenie chłopów od powstania styczniowego i pozyskanie ich dla władz zaborczych.

3 marca – to Międzynarodowy Dzień Pisarzy ustanowiony przez Międzynarodowy **PEN – Club** w 1984 r.

3 marca 1934 r. – urodził się Jacek Kuroń – polityk, pedagog, publicysta, współzałożyciel i członek **Komitetu Obrony Robotników**, współtwórca porozumień Okrągłego Stołu, wielokrotnie więziony (zm. 2004 r.).

4 marca – OSTATKI

4 marca 1484 r. – zmarł św. Kazimierz – patron Polski i Litwy (ur. 1458 r.).

5 marca – to Popielec

5 marca 1234 r. – urodziła się **Kinga** - córka króla Węgier Beli IV, żona Bolesława V Wstydliwego. Rozwinęła w Polsce wydobywanie soli, przez co jest patronką górników solnych; kanonizowana w 1999 r. przez papieża Jana Pawła II (zm. 1292 r.).

6 marca 1909 r. – urodził się **Stanisław Jerzy Lec** – poeta, satyryk, tłumacz, najślynniejszy polski aforysta. Jest autorem cykli aforyzmów: „*Myśli nieuczesane*” i „*Myśli nieuczesane nowe*” – zbiór krótkich sentencji wyrażających sprzeciw wobec wszelkich form zniewolenia jednostki (zm. 1966 r.).

7 marca 1274 r. – zmarł **Tomasz z Akwinu** – włoski teolog i filozof, dominikanin, doktor Kościoła, jeden z najwybitniejszych myślicieli w dziejach chrześcijaństwa (ur. 1225 r.).

7 marca 1984 r. – zmarł **Michał Scipio del Campo** – pionier polskiego lotnictwa, pilot sportowy; prowadził pierwszą w Polsce szkołę pilotażu, autor „*Wspomnień z nieba i ziemi*” (ur. 1887 r.).

8 marca – to **Międzynarodowy Dzień Kobiet**

Dniem czcić kobiety – po co?

Ja czczę kobiety – nocą !

Jan Izidor Sztudynger

Święto 8 marca upamiętnia walkę kobiet o równouprawnienie oraz godne warunki pracy i życia. Ustanowiono je dla upamiętnienia strajku 15 tys. kobiet – pracownic fabryki tekstylnej -, które 8 marca 1908 roku w Nowym Jorku domagały się praw wyborczych i polepszenia warunków pracy. Właściciel fabryki zamknął strajkujące w halach fabrycznych kobiety z zamiarem uniknięcia rozgłosu ich protestu. Wtedy przypadkowo w fabrycznych pomieszczeniach rozprzestrzenił się ogień, w wyniku pożaru zginęło 129 strajkujących pracownic.

Drogie Panie !

Z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet - w tym miejscu felietonu my niżej podpisani – pragniemy złożyć każdej z Was najserdeczniejsze życzenia zdrowia, zadowolenia z życia oraz wszelkiej innej pomyślności na każdy pozostały dzień roku.

Niech zawsze świeci Wam słońce, towarzyszy wspaniały humor wraz z dobrym usposobieniem i oby omijały Was wszelakiego rodzaju zmartwienia, kłopoty, czy innego rodzaju problemy.

Tej treści życzenia składają:

*prezes Zarządu Okręgu Podkarpackiego PZN
zaś w imieniu męskiej części Redakcji*

*Ryszard Cebula
Zygmunt Florczak*

9 marca 1814 r. – urodził się **Taras Szewczenko** – ukraiński poeta narodowy, malarz, przedstawiciel romantyzmu (zm. 1861 r.).

10 marca – to **40 Męczenników**

*Złośliwi twierdzą, że jest to **Dzień Mężczyzn**, którzy takiegoż pozazdrościli kobietom, a co o genezie tego święta mówi historia?*

W czasie rządów cesarza Licyniusza (320 r. n.e.) w wojsku rzymskim służyło 40 młodych mężczyzn. Ich oddział stacjonował w mieście Sebasta w Armenii. Będąc legionistami, nawrócili się i poświęcili swoje życie Jezusowi Chrystusowi. Byli wspaniałym przykładem ludzi, którzy służąc ojczyźnie z bronią w ręku pozostawali wierni Księżciu Pokoju. Zdawali sobie również sprawę z tego, że za swoją wiarę mogą zostać zamordowani.

Kiedy Licyniusz dowiedział się o ich nawróceniu, wydał dekret, że każdy, kto nie kłania się pogańskim bożkom, zostanie ukarany – czekają go tortury, a nawet śmierć. Czterdziestu młodzieńców zostało postawionych przed wyborem, ale żaden z nich nie wystąpił do przodu, by zostać poganinem. Była zima, więc postanowiono postawić ich nago na brzegu jeziora, by zimny wiatr zamroził ich na śmierć. Mężczyźni tak stali marznąc i spoglądając na rozpalone dookoła ogniska, gdzie mogliby się ogrzać natychmiast, gdyby tylko wyrzekli się wiary w Chrystusa. Jednak woleli umrzeć niż zdradzić swojego Pana. Nagle jeden z nich, osłabiony i przemarznięty, ruszył do ognisk – ale upadł i zmarł, zanim tam dotarł. W tym momencie do umierających żołnierzy zstąpili z nieba aniołowie i włożyli im na głowy korony. Jeden ze strażników, pilnujących męczenników, był tak poruszony tym widokiem, że zrzucił swoje ubrania i pobiegł do nich, by umrzeć razem z nimi. Dlatego liczba męczenników pozostała 40. Przykład 40 męczenników ukazuje mocną wiarę, która jest silniejsza od śmierci.

*Z tym dniem jest związane przysłowie ludowe, które mówi: „**Aura (stan pogody) na święto 40 Męczenników wróży pogodę na następnych 40 dni**”.*

11 marca 1944 r. – urodził się **Wojciech Korda** – polski wokalista, gitarzysta i kompozytor.

12 marca 1794 r. rozpoczęła się **Insurekcja Kościuszkowska** – polskie powstanie narodowe przeciwko Rosji i Prusom.

14 marca 1794 r. – urodził się **Józef Bem** – generał, wybitny oficer i teoretyk artylerii, bohater narodu polskiego i węgierskiego, uczestnik powstania listopadowego i dowódca rewolucyjnych wojsk węgierskich 1848 r. – okres tzw. Wiosny Ludów (*zm. 1850 r.*).

15 marca – to **Światowy Dzień Konsumenta**

44 p.n.e. – **Idy Marcowe** – czyli spisek w senacie rzymskim i zabójstwo **Juliusza Cezara** – rzymskiego polityka, wodza i dyktatora. *Idy marcowe* – w kalendarzu rzymskim piętnasty dzień marca, to święto poświęcone rzymskiemu bogowi wojny – Marsowi. Podczas święta odbywał się przegląd wojsk. *Idy* obchodzono 15 dnia każdego miesiąca, który miał 31 dni; w pozostałych przypadkach był to 13 dzień miesiąca. *Idy marcowe* są szczególnie znane, ponieważ podczas tego święta w 44 roku p.n.e. Juliusz Cezar został zamordowany, otrzymując 23 pchnięcia sztyletem, zadane przez grupę ok. 60 zamachowców, w tym jego przyjaciela, **Brutusa**; stąd słynne: „**I ty Brutusie?**”

17 marca 1914 r. – urodził się **Jerzy Pierzchała** – taternik, alpinista, uczestnik walk w kampanii wrześniowej, a także walk pod Monte Casino.

18 marca 1454 r. – urodził się **Amerigo Vespucci** – włoski żeglarz, który w latach 1499 – 1502 jako uczestnik wypraw hiszpańskich dotarł do Gujany, Wenezueli i Haiti oraz odbył podróż wzdłuż Ameryki Południowej. Jego barwne relacje przyniosły mu ogromną popularność i zaczął być powszechnie uznawany za odkrywcę nowego kontynentu, który od jego imienia nazwano **Ameryką** (*zm. 1512 r.*).

20 marca 1894 r. – zmarł **Lajos (Ludwik) Kossuth** – węgierski działacz niepodległościowy, publicysta i prawnik; poseł na Sejm w latach 1832 – 1836, znany z sympatii do Polski (*ur. 1802*).

20 marca – o godz. 17 ⁵⁷ początek astronomicznej wiosny

21 marca – to **Święto Wiosny**

21 marca 1804 r. – we Francji przyjęto **Kodeks Napoleona** – zbiór norm prawa cywilnego.

21 marca 1974 r. – zmarł hrabia **Michał Tyszkiewicz** – ziemianin, urzędnik MSZ, autor tekstów piosenek Hanki Ordonówny. Od 1940 r. obywatel litewski, po zajęciu Litwy przez Armię Czerwoną więziony na Łubiance, po podpisaniu układu Sikorski – Majski znalazł się w Armii Andersa, gdzie wraz z żoną prowadził akcję ewakuacji polskich dzieci z ZSRR (*ur. 1903 r.*).

22 marca – to **Światowy Dzień Wody**

22 marca 1974 r. – przedstawiciele siedmiu państw nadbałtyckich w Helsinkach podpisali konwencję o ochronie środowiska regionu Morza Bałtyckiego.

23 marca – to **Światowy Dzień Meteorologii**

23 marca 1822 r. – urodził się **Ignacy Łukasiewicz** – aptekarz, pionier przemysłu naftowego w Polsce, wynalazca lampy naftowej (zm. 1882 r.).

24 marca 1794 r. – **Tadeusz Kościuszko** na krakowskim Rynku Głównym złożył przysięgę i został Naczelnikiem Insurekcji Kościuszkowskiej.

25 marca 1634 r. – pierwsi angielscy osadnicy przybyli do Maryland na wschodnim wybrzeżu kontynentu północnoamerykańskiego.

25 marca 1954 r. – zmarł **Leon Schiller** – jeden z najwybitniejszych twórców polskiego teatru, autor wielu znakomitych inscenizacji (ur. 1887 r.).

26 marca 1814 r. – zmarł **Joseph Guillotin** – francuski lekarz, członek Zgromadzenia Ustawodawczego. Od jego nazwiska urządzenie do wykonywania kary śmierci – wprowadzony ustawą z 1792 r. – nazwano **gilotyną** (ur. 1738 r.).

27 marca – to **Międzynarodowy Dzień Teatru**

27 marca 2006 r. zmarł **Stanisław Lem** – lekarz, pisarz, najwybitniejszy polski twórca literatury science – fiction (ur. 1921 r.).

28 marca 1914 r. – urodził się **Jan Mulak** - lekkoatleta, trener, działacz sportowy, jeden z czołowych długodystansowców przedwojennej Polski. Był twórcą lekkoatletycznego Wunderteamu, prezesem PZLA, honorowym członkiem Międzynarodowego Stowarzyszenia Trenerów Lekkiej Atletyki (zm. 2005 r.).

28 marca 1968 r. - to data demonstracji studentów na Uniwersytecie Warszawskim i kryzys polityczny zapoczątkowany wystąpieniami studentów po zdjęciu ze sceny „**Dziadów**” Adama Mickiewicza w inscenizacji **Kazimierza Dejmka**.

29 marca – w nocy **29/30** marca zostaje wprowadzony czas środkowoeuropejski letni. W nocy o godz. **2⁰⁰** przestawiamy wskazówki na godz. **3⁰⁰**.

30 marca 1894 r. – urodził się **Siergiej Iljuszyn** – rosyjski projektant i konstruktor samolotów. W jego biurze konstrukcyjnym powstawały powszechnie znane **Iły** latały w LOT (zm. 1977 r.)

31 marca 1889 r. w Paryżu uroczyście oddano do użytku **Wieżę Eiffla**

31 marca 1991 r. rozwiązano **Układ Warszawski**.

Kończy się „nieobliczalny” miesiąc, przed nami podobny kwiecień (wciąż przeplata – trochę zimy, trochę lata), za kilka tygodni Wielkanoc i ... coraz bliżej do wiosny.

Więc utrzymajmy „w ryzach” emocje związane z oczekiwaniem na nową porę roku; nadal dbajmy o siebie, abyśmy zimowe odzienie mogli zrzucić z siebie będąc w dobrym zdrowiu i formie nie kusząc losu na rozchorowanie się u zarania najpiękniejszej z pór...

Zygflor

2013-12-17

Podsumowanie obopólnie korzystnej współpracy

- czyli ocena wzajemnych relacji, kontaktów i współpracy organizacji niewidomych i słabowidzących z sąsiadujących ze sobą Okręgów – Podkarpackiego PZN – z Polski i - (Kraj preszowski słow. Prešovský kraj) Preszowskiego UNiSS - ze Słowacji.

Spolu pre zrakovo postihnutých

Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2007-2013.

- Wstęp -

Początki współpracy – i wielkiej zażyłości – obu wymienionych we wstępie struktur bratnich organizacji, których podstawowym celem jest praca na rzecz człowieka ociemniałego „nie giną gdzieś w pomroce dziejów”, ale mało kto o nich dziś pamięta.

*Wedle znawcy tematu – kol. **Bogdana Sadowskiego** prezesa krośnieńskiego Koła PZN – najprawdopodobniej inicjatorem wzajemnych kontaktów był słowacki aktyw pracujący pod „komendą” **Nadii Muszcikowej** – prezes świdnickiej struktury UNiSS -, który w 2002 r. zawitał w Krośnie i skontaktował się z niezapomnianym **Stanisławem Ingotem**, a potem fakty potoczyły się wręcz lawinowo.*

Potem – w nich ewoluując - doszło do kontaktów i wzajemnej współpracy „na wyższym szczeblu”, czyli Okręgu z Preszowa z Podkarpackim PZN, co zaowocowało kilkoma wyjazdami naszych ludzi na Słowację na przełomie 2005/2006 roku.

Po tym „szczytowaniu” cały ciężar i podtrzymywanie zażyłości z naszej strony spoczął na aktywie krośnieńskiego i strzyżowskiego Koła PZN.

Rok 2013, to „powrót” do współpracy na szczeblu Zarządów Okręgów obu sąsiadujących przez Beskid Niski organizacji, których czasokres – z inicjatywy Słowaków - objął okres około sześciu miesięcy.

*O ostatnim „doświadczeniu” wynikającym z tychże kontaktów dyr. biura ZO Podkarpackiego PZN **Małgorzata Musiałek** m.in. powiedziała:*

„Słowacy, to bardzo gościnni, „rozrywkowi”, „pamiętliwi” i wierni ludzie, którzy – jak zaświadcza życie – nie zapominają o tych, z którymi coś Im się udało dobrego zrobić, coś ciekawego przeżyć i wspólnie coś dobrego razem dokonać.

Widocznie tak zapisaliśmy się w Ich pamięci i ... przypomnieli sobie o nas poszukując partnera do realizacji unijnego projektu, który „Im przeszedł” uzyskując aprobatę Ich decyzyjnego regionalnego gremium rozpatrującego takie sprawy.

Dlatego też – w związku z tym „problemem” - w lipcu 2013 r. w naszym biurze w siedzibie Okręgu PZN gościła „z roboczą wizytą” delegacja z Preszowskiego Okręgu UNiSS - ze Słowacji, aby omówić obustronne techniczne aspekty realizacji tegoż przedsięwzięcia, które odąd mieliśmy realizować.

Przy okazji należy przypomnieć, że **1 stycznia 1993 r.** państwo Czechosłowacja rozpadła się na dwa odrębne, czyli **Czechy i**

Słowację, więc należało domniemywać, że rok **2013** jest dla Nich rokiem małego Jubileuszu, czyli czasem wspomnienia 20-lecia powstania struktur Ich państwowości – oczywiście - wraz z

organizacjami pozarządowymi w niej działającymi. Jednak podczas kulturalnych rozmów wyszło „na jaw”, że UNiSS w ten czas „świętuje” dopiero 15-lecie istnienia, co obaliło nasze kalkulowanie.

Jak widać przecucie dotyczące „czegoś takiego” jednak nas nie myliło, o czym przypomnę na końcu relacji.

Tak więc w ramach współpracy polsko – słowackiej mieliśmy trzy zjazdy robocze i jeden – czwarty, najdłuższy – pośrednio związany z tym, o czym powyżej. Wszystkie zdarzenia realizowano w Preszowie – stolicy ich miasta wojewódzkiego – w tym siedziby Okręgu UNiSS.

Przy okazji muszę zaznaczyć, że zgodnie z zawartym porozumieniem sami na własny koszt dojeżdżaliśmy do Dukli, skąd do Preszowa byliśmy zabierani BUS-ami przez Słowaków. W każdym z tych spotkań - z wyjątkiem ostatniego czwartego - z naszej strony zawsze brało udział 10 osób, w tym dwoje kadry.

Pierwsze - inauguracyjne cykl - spotkanie odbyło się w dniach

28 – 31. 08. 2013 r. i wzięli w nim udział członkowie prezydium ZO oraz liderzy dwóch przygranicznych Kół PZN, tj. z Krosna i Strzyżowa, którzy zainicjowali wzmiankowaną współpracę.

Drugie z nich zrealizowaliśmy w

dniach **17 – 19. 09. 2013** r. i dotyczyło ono omówieniu kreatywności w kontekście człowieka ociemniałego. Wspólnie przeanalizowaliśmy i omówili potencjalne sytuacje, gdy np. niewidomy styka się z osobą pełnosprawną, która oferuje mu swoją pomoc; jak wtedy powinien zachować się niewidomy, aby nie być manipulowanym przez osobę postronną, która właściwie nie wie jak ma pomóc, chociaż bardzo chce. W trakcie zajęć dyskutowaliśmy o tym, jak przekazać osobie postronnej informację o tym, jak ona może nam skutecznie pomóc.

Trzecie – zrealizowane w dniach **16 -18. 10. 2013** r. – dotyczyło spraw legislacyjnych w obu naszych państwach – oczywiście – w kontekście ujęcia prawnego dotyczącego niepełnosprawnych. Wspólnie porównywaliśmy zagwarantowane nam przez ustawodawców nasze prawa, przywileje, ulgi, jakie zapatrywanie i postawę wobec niepełnosprawnych zajmują je stanowiący, czy mamy w swoich parlamentach jakieś lobby , itp.

W trakcie kolejnych zjazdów część zajęć prowadzili nasi partnerzy z Preszowskiego Okręgu UNiSS, zaś drugą my, jako

współdziałowcy tegoż przedsięwzięcia. W trakcie prelekcji – chcąc przybliżyć swoje racje – do ich wyartykułowania wykorzystywaliśmy sprzęt audio wizualny, który naprawdę był w tym przydatny. Np. w ten sposób przybliżyliśmy im nasz sztandarowy produkt o nazwie „N – jak niewidomy” i inne.

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska
pri príležitosti 15. výročia
Krajského strediska UNSS v Prešove
Vás srdečne pozýva na

Umeleckú prehliadku nevidiacich
a slabozrakých interpretov

21.11.2013 o 18:00 hod
PKO Čierny orol Prešov

Umelecká prehliadka je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko - Slovenská republika 2007-2013.

ZDVIHNIME OPONU

Po skončení programu Vás zároveň pozývame na raut.
Pozvánka platí pre dve osoby.

Nasze ostatnie spotkanie zrealizowaliśmy w dniach **19 – 22. 11. 2013** r. „w sile” 20 osób. Trzon tej grupy, to uczestnicy ostatniej horynieckiej „Gali koncertowej”, wszak – jak się okazało – braliśmy udział w „**Przeglądzie twórczości niewidomych**” będących ostatnim akcentem ich obchodów **15-lecia** powstania lokalnej struktury UNiSS w Preszowie.

W pierwszym dniu po przyjeździe do Preszowa „aklimatyzowaliśmy się” w nowym miejscu, aby w godzinach popołudniowych „szlifować” nasz repertuar we własnym gronie.

Następnego dnia od godz. 9⁰⁰, to – z przerwami na posiłki – czas prób trwający do późnych godzin wieczornych, gdzie każda osoba była przesłuchiwana i ewentualnie korygowana. W sumie – po obu stronach – było ponad 20 wykonawców, więc musiało to trochę potrwać. Jako dobrze współpracująca ze sobą grupa zaproponowaliśmy, aby podczas ich Gali koncertowej poświęconej wzmiankowanemu Jubileuszowi, a zrealizowanemu w zabytkowym Teatrze – oprócz indywidualnych występów dać koncert zbiorowy. Po uzyskaniu akceptacji naszego pomysłu sami wykonaliśmy koncert z

repertuaru Rubika, zaś wspólnie ze Słowakami, którzy wyuczyli się polskiego tekstu, porywając publiczność pieśń „Quo vadis” – utwór znany z horynieckich Warsztatów Muzycznych, którym zawsze corocznie je kończymy.

Nieskromnie zauważę – *dodała* -, że tymi utworami i tym wykonaniem „powaliliśmy na kolana” około 450 – 500 osób w ten sposób pozyskując ich podziw, uznanie i sympatię.

Zaowocowało to tym, że w dniu następnym zbieraliśmy gratulacje i wyrazy uznania z wdzięczności za to, że w ten sposób uświetniliśmy im Ich Jubileusz – *tyle z wypowiedzi Małgosi*.

Kończąc relację dyrektor **Małgorzaty Musiałek** z tegoż przedsięwzięcia wspólnie realizowanego ze stroną słowacką należy tylko pogratulować takich relacji z partnerem „zza między”, wdrożenia do programu z naszej strony około 40 osób, sprytu w promowaniu naszych podkarpackich talentów poza granicami państwa i tym samym zaliczeniu pierwszego zagranicznego artystycznego występu podopiecznych Ewy Jaworskiej Pawełek.

Zapewne każdy uważny Czytelnik „Przewodnika” przyzna, że w naszym środowisku w roku 2013 największe nań piętno odcisnęli podopieczni instruktor z Klubu Garnizonowego, bo ... było o nich najgłośniej – i to oni najwięcej środowisku przysposobili splendoru – występując nie tylko na Podkarpaciu, ale i poza jego granicami.

Wypadałoby, aby w rewanżu ZO Podkarpackiego PZN z krajowych źródeł pozyskał tej miary unijne środki, co Słowacy, abym mógł w niedalekiej przyszłości podsumowywać obopólnie korzystną współpracę pomiędzy obu organizacjami, której tym razem inicjatorem będziemy my ...

Docenieni we własnym środowisku

Bogdan Sadowski

05 grudnia 2013 r. władze Miasta Krosna już po raz trzeci zorganizowały uroczystą Galę z okazji **Międzynarodowego Dnia Wolontariatu**, która odbyła się w *Regionalnym Centrum Kultur Pogranicza w Krośnie*.

Na **III Krośnieński Dzień** Wolontariatu licznie przybyli

dyrektorzy szkół, nauczyciele, przedstawiciele krośnieńskich organizacji pozarządowych, młodzież szkolna oraz opiekunowie Szkolnych Klubów Wolontariusza.

Uroczystość rozpoczęła się od prezentacji *„Razem możemy więcej”*, dotyczącej wolontariatu i osób, które w środowisku krośnieńskim poświęcają swój czas i zaangażowanie w pomoc potrzebującym. Specyfikę krośnieńskiego wolontariatu przedstawiła pani Grażyna Litwin.

Najważniejszą częścią uroczystości było wręczenie nagród dla laureatów konkursu **„Zasłużony dla wolontariatu 2013”** dla osób szczególnie zaangażowanych i wrażliwych na potrzeby drugiego człowieka. Nagrody wręczyli **Bronisław Baran** – z-ca Prezydenta Miasta Krosna, **Stanisław Słyś** – Przewodniczący Rady Miasta

Krosna oraz **Julita Jaśkiewicz** – Naczelnik Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia.

Konkurs na wybitne postacie krośnieńskiego wolontariatu został ogłoszony w dniu 30 kwietnia 2013 r. Na konkurs wpłynęło łącznie 36 wniosków. Po zapoznaniu się z opinią Komisji Konkursowej - pan Prezydent przyznał 17 nagród w pięciu kategoriach:

1. Wolontariusz Roku – osoba dorosła,
2. Wolontariusz Roku – młodzież,
3. Opiekun Szkolnego Klubu Wolontariusza lub Opiekun grupy wolontariuszy
4. Szkolny Klub Wolontariuszy lub grupa wolontariuszy,
5. Wolontariusz Roku – osoba/instytucja działająca na rzecz osób niepełnosprawnych.

W kategorii „**Wolontariusz Roku – osoba dorosła**” jednym z laureatów został nasz Kolega **Bogdan Sadowski** - prezes Zarządu Koła Polskiego Związku Niewidomych w Krośnie.

Niezwykle skromnemu Koledze **gratulujemy** prestiżowego wyróżnienia i uznania ponoszonych przez Niego wysiłków i trudów przez władze samorządowe w trudnej i odpowiedzialnej pracy na

rzecz człowieka ociemniałego w macierzystym regionie.

Grzegorz Graboń

W piątek – **06. 12. 2013** r. – zostały wręczone „**Jarosławy**” - **Honorowe Nagrody Burmistrza Miasta Jarosławia**. Nieprzerwanie są przyznawane od 1994 r. Rok 2013 r., to jubileuszowa edycja w wyróżnianiu ludzi z pasją, którzy chcą coś zrobić – i czynią to znakomicie – na rzecz bliźniego. W przyznawaniu cennej nagrody chodzi o docenienie ludzi, którzy w różnych dziedzinach przyczyniają się do rozwoju miasta. „**Jarosławy**” są przyznawane m.in. w takich kategoriach jak: kultura, oświata, sport, przedsiębiorczość, aktywność społeczna, czy ochrona zdrowia.

Statuetka „Jarosława” ma kształt miecza wbitego w skałę, na której widnieje panorama średniowiecznego Jarosławia.

W kategorii ochrona zdrowia, statuetkę otrzymało **Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Terenowe w Jarosławiu**, które prowadzi na szeroką skalę edukację skierowaną zarówno wobec swoich członków, ludzi z dysfunkcją wzroku dodatkowo borykających się z cukrzycą zrzeszonych w Kole Powiatowym Polskiego Związku Niewidomych w Jarosławiu, jak też wobec

wszystkich zainteresowanych edukacją i profilaktyką mieszkańców powiatu jarosławskiego.

Stowarzyszenie ma za sobą organizację wielu przedsięwzięć, spotkań, sympozjów, badań poprawiających świadomość o objawach, zapobieganiu, jak i leczeniu choroby cukrzycowej.

Jedną z jedenastu statuetek – w jednej z sześciu kategorii - z rąk Burmistrza Miasta Jarosławia Andrzeja Wyczawskiego odebrał prezes **Grzegorz Graboń**.

Prestiżowa Honorowa Nagroda Burmistrza Miasta Jarosławia ma już 20 lat. Jej pomysłodawcą był ówczesny Burmistrz Jerzy Matusz. Do tej pory trafiła do rąk 176 laureatów - wielu zasłużonych osób, zarządów, instytucji i stowarzyszeń, za wybitne osiągnięcia w dziedzinach życia społecznego, kulturalnego i gospodarczego.

Wielką dla mnie przyjemnością jest odnotowywać na łamach „Przewodnika” fakty, które stwierdzają wielkie uznanie w społecznej pracy na rzecz człowieka naszych Koleżanek, czy Kolegów ze strony tych, którym służą lub z ich poręczenia - bo w takich kategoriach należy odczytywać to, co „dotknęło” Bogdana Sadowskiego i Grzegorza Grabonia – dostępują honorowych wyróżnień.

Przed laty honorowego „Jarosława” otrzymała Ewa Bednarczyk - obecnie Jej wychowanek, przed laty pisałem o satysfakcjonującym środowisko wyróżnieniu naszego prezesa Ryszarda Cebuli prestiżowym tytułem „Lodolamacz Roku”, czy kiedyś wręczonej Marianowi Wronie honorowej Nagrodzie Starosty Łańcuckiego – Statuetki Świętego Michała Archaniola - Patrona Powiatu Łańcuckiego; niegdyś Wojewoda Podkarpacki Ewa Draus za pracę społeczną na rzecz środowiska honorowała Marka Krochmala.

Tym razem z wielką satysfakcją przekazuję „ w teren” powyżej omówione fakty.

W przypadku Bogusia nie ma co dopowiadać i więcej komentować – należy tylko docenić Jego trud i gratulować – Boguś nadal udziela się w środowisku PZN - nowskim; w przypadku Grzegorza mam lekki niedosyt, bo w trakcie kilkuletniej aktywności w Związku – naprawdę dał się poznać jako osoba ambitna, aktywna, zdolna do poświęceń i rzeczy wielkich i ... szkoda, że obecnie nie jest głęboko zaangażowanym funkcyjnym PZN-u (kiedyś wspólnie staraliśmy pozyskać środki na wydawanie „Przewodnika” w Urzędzie Marszałkowskim i ROPS).

W tym wszystkim niezwykle pocieszającym jest to, że działając w PSD „pod swoimi skrzydłami” ma niewidomych diabetyków z jarosławskiego Koła PZN, ale również snuje plany, aby na forum Okręgu - w luźnej strukturze – móc służyć - jak niegdyś w Sekcji Niewidomych Diabetyków – ludziom z dysfunkcją wzroku dodatkowo borykających się z cukrzycą.

Obu Kolegom serdecznie GRATULUJEMY zauważenia – i docenienia - Ich zaangażowania, trudu w społecznej aktywności oraz pracy na rzecz ludzi zagubionych, schorowanych – słowem potrzebujących wsparcia, dobrej rady, czy pomocy oraz otrzymania prestiżowych tytułów i ... materializujących je Statuetek.

Jeszcze jedno ...

Dobrze, że na straży przyzwoitości i dobrych manier w zespole Redakcji „Przewodnika” „stoi” **Bogdan Sadowski**, który surfując po Internecie odnalazł mi informację jeszcze z maja 2013 r., która „jak ulał” pasuje do powyżej wyeksponowanych ...

„**Caritas**” Archidiecezji Przemyskiej każdego roku wyróżnia osoby szczególnie zaangażowane w niesienie pomocy najbardziej potrzebującym przyznając im Statuetkę „**DOBRY PASTERZ**”.

Kapituła nagrody "Dobrego Pasterza" pod przewodnictwem ks. bp. Adama Szala 10 maja 2013 r. przyznała Statuetkę w następujących kategoriach: Duszpasterz, Wolontariusz, Pracownik Caritas, Darczyńca, Instytucja współpracująca z Caritas, Świadek, Dziennikarz.

*W tym roku (w 2013) w kategorii „ Wolontariusz” Statuetką o nazwie „**DOBRY PASTERZ**” został uhonorowany nasz KOLEGA*

Marian Wrona – prezes łańcuckiego Koła Polskiego Związku Niewidomych.

W uzasadnieniu Wniosku m.in. napisano: „W swą działalność na rzecz osób potrzebujących i niepełnosprawnych angażuje jak najszerszy krąg instytucji rządowych i samorządowych, jak również różnych firm. Przyczynia się do rozwoju współpracy między osobami chorymi, a zdrowymi. Pan Marian Wrona jest inicjatorem oraz organizatorem wielu imprez integracyjnych organizowanych przez Koło Powiatowe Polskiego Związku Niewidomych w Łańcucie. Jedną z większych jest organizowany cyklicznie Integracyjny Piknik Rodzinny, w który Pan Marian angażuje wiele różnych instytucji (takich jak Straż pożarna, Policja, szkoły) i organizacji społecznych. Swą postawą i zaangażowaniem daje zawsze przykład w łączeniu, a nie dzieleniu ludzi. Najbardziej na sercu leżą mu sprawy osób

ubogich, samotnych, niepełnosprawnych potrzebujących wsparcia, a w pomoc tym osobom włącza wiele urzędów, instytucji oraz ludzi dobrej woli. Współpracuje z Caritas.

„Lepiej późno, niż wcale” – mówi ludowe porzekadło ..., więc wybaczn Marian, że czynię to z kilkumiesięcznym „opóźnieniem”, ale „nikt mi o tym nie doniósł !!!”.

Przyjmij więc „z poślizgiem” należne Ci GRATULACJE oraz wręczenie honorowej Statuetki. Na Podkarpaciu nikomu nie trzeba robić „prania mózgu” chcąc go przekonać, że Tobie, za to co robisz należą Ci się nie tylko takie tytuły, statuetki, czy wyróżnienia ...

Zygflor

2013-12-14

Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”

1 marca obchodzimy Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” – polskie święto państwowe poświęcone żołnierzom antykomunistycznego i niepodległościowego podziemia, ustanowione na mocy ustawy z dnia 3 lutego 2011 roku.

Święto jest wyrazem hołdu dla żołnierzy drugiej konspiracji za świadectwo męstwa, niezłomnej postawy patriotycznej i przywiązania do tradycji niepodległościowych,

za krew przelaną w obronie Ojczyzny.

Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”, to także wyraz hołdu licznym społecznościom lokalnym – przede wszystkim w naszym regionie -, których patriotyzm i stała gotowość do ofiar na rzecz tejże idei niepodległościowej pozwoliły na kontynuację oporu przez długie lata.

W tym dniu upamiętamy tych, którzy po II wojnie światowej walczyli o prawo do samostanowienia polskiego społeczeństwa stawiając opór sowietyzacji Polski i

podporządkowaniu kraju Związkowi Radzieckiemu.

PODKARPACIE w skali kraju - to szczególny region, który u końca XIX wieku oraz na przełomie stuleci borykał się z ogromnym przeludnieniem, „głodem” ziemi dla małorolnych, wielką – ogromną – emigracją „za chlebem” nieomal na wszystkie kontynenty oraz strajkami chłopskimi w okresie międzywojennym, co zaowocowało (*wykorzystali to decydenci PRL*) odsłonięciem w centrum Rzeszowa u zbiegu Alei Łukasza Cieplińskiego i Józefa Piłsudskiego w minionej rzeczywistości 1 maja 1974 r. **Pomnika Czynu Rewolucyjnego** lub inaczej: **Pomnika Walk Rewolucyjnych**.

PODKARPACIE w skali kraju - to szczególny region, którego ludność przez wieki była gnębiona różnej maści najazdami; była wykrwawiana, wynarodowiana i „niszczona w pień”, a apogeum tegoż wszystkiego, to ostatnia wojna wraz z jatką i mordami nacjonalistów spod znaku tryzuba, swastyki, czy czerwonego sztandaru i ich służalców, którzy w 1944 r. na bagnietach Czerwonej Armii przynieśli do Polski nowy ład...

PODKARPACIE w skali kraju - to region, w którym słowa „BÓG – HONOR - OJCZYZNA”, to nie czcze gadanie; to wielkie umiłowanie Ojczyzny, przeogromny patriotyzm, konkretne działanie, poświęcenie, aż do złożenia na Ołtarzu Ojczyzny swojego ŻYCIA włącznie.

Prawie po **70** latach od chwili, gdy poniżej wymienieni podjęli nierówną walkę przeciwko sowietyzacji i podporządkowaniu Polski Związkowi Radzieckiemu region - **PODKARPACIE** - w centrum

swojej stolicy, w **Rzeszowie** w dniu **17. 11. 2013** r. – przy zbiegu Alei Ciepłińskiego oraz ulic Moniuszki i Zygmuntońskiej – okolicznościowym pomnikiem honorował swoich BOHATERÓW.

W tym dniu w tymże miejscu odsłonięto pomnik **Łukasza Ciepłińskiego** i popiersia upamiętniające członków **IV Zarządu WiN - Żołnierzy Wyklętych** -, czyli **Adama Lazarowicza, Franciszka Błażeja, Józefa Batorego, Karola Chmiela, Mieczysława Kawalca i Józefa Rzepki**, symbole **Armii Krajowej** oraz Zrzeszenia **Wolność i Niezawisłość*** – znaki Polski Walczącej.

Los sprawił, że ww. dniu z pozycji widza w Filharmonii Podkarpackiej miałem okazję obejrzeć – i zarejestrować w zapisie mp3 (*który zainteresowanym mogę udostępnić*) – niezwykle patriotyczny program artystyczny – koncert poświęcony Żołnierzom Wyklętym p.n. „**Niewygodna prawda**” autorstwa **Mateusza Prendoty** ze Stowarzyszenia „Passionart” z udziałem m.in. raperów **Tadeusza „Tadka” Polkowskiego i Romana Boskiego**, Chóru **Pueri Cantores Resovienses** oraz Orkiestry i Chóru „Passionart”.

Od tej chwili mamy w stolicy regionu miejsce szczególne – pomnik, który w sposób wręcz druzgocący – aż do bólu – uzmysławia nam jakie wartości dla Polaka są najświętsze, dla jakich należy i warto żyć, dla których, gdy trzeba, należy poświęcić wszystko – nawet własne ŻYCIE ...

Naszym obowiązkiem jest pamiętać o Tych, którzy nie zawahali się tak postąpić, którzy swoje życie oddawali z przekonaniem, że Ich ofiara nie pójdzie na marne, lecz przeciwnie - dla potomnych stanie się pożywką, przykładem oraz drogowskazem tego, co jest „świętym” i najważniejszym dla Polski i Polaków.

Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”, to także wyraz hołdu licznym społecznościom lokalnym całego Podkarpacia, dla których przykłady patriotyzmu i stała gotowość do ofiar na rzecz idei niepodległościowej pozwoliły na kontynuację oporu przez długie

lata – aż po mement wybicia się Polski przed ćwierćwieczem na niepodległość ...

Zygflor

2014-01-03

* Zrzeszenie **Wolność i Niezawisłość** (*używana była również forma „Wolność i Niepodległość”*)

pełna nazwa:

Ruch Oporu bez Wojny i Dywersji „Wolność i Niezawisłość”

Witryna poetycka

W tegorocznym marcowym kąciku poetyckim pragnę wyeksponować utwór pod znamienym tytułem „8 Marca – Dzień Kobiet”. W niuanse tematyki „kobiecej” wprowadzi nas – i zagadnienie rozwinie – nie kto inny, jak znawca tematu Edward Powęska. Zapraszam do lektury wyeksponowanego wiersza.

8 Marca - Dzień Kobiet !!!

Jesteście piękne, miłe, wspaniałe,

Dumne i pyszne – gołębice białe.

Chodźcie zwinne drobniutkim krokiem

Blondynki, brunetki – z wyiskrzonym wzrokiem !!!

Uśmiechacie się do nas w sklepach, biurach,

Mieszkacie w wioskach i w miejskich murach.

Wprowadzacie niepokój do naszych serc,

Gdzie tylko jesteście: w dolinach, czy w górach !!!

Świat byłby bez Was bardzo okrutny,
Mroźny, deszczowy, pochmurny i bardzo, bardzo smutny,
Słońce by na nas smutnie patrzyło,

Jak smutno bez Was się nam żyło !!!

Pracujecie ciężko w biurach, w fabrykach, w domu,

Nie narzekacie: nie skarżycie się nikomu,

Że jest wam ciężko, że jesteście zmęczone,

Że nie spełniło się wasze marzenie !!!

Każdy mężczyzna 8-go Marca

- od dziecka, po dojrzałego starca –

Do domu powinien przynieść kwiaty,

Pocałować w rękę, złożyć życzenia

Nie patrząc na imię: Frania, czy to Genia !!!

autor: Edward Powęska

„Ludzie szlachetni odchodzą otoczeni wdzięczną pamięcią żywych”

05. 02. 2014 r. po ciężkiej chorobie w Łańcucie odeszła do Wieczności

**Śp.
Regina Schönborn „Róża”**

urodzona 18. XII. 1937 r. w Baranowiczach na kresach II Rzeczypospolitej

Do Wieczności Odeszła Kobieta wielkiego formatu, niezwykle wrażliwa i dociekliwa obserwatorka, która za pomocą otrzymanych od Stwórcy darów po mistrzowsku nas uwrażliwiała, pouczała i – jakby przy okazji - dodatkowo ukazywała piękno drugiego Człowieka, przyrody, jak i otaczającego nas świata.

Do Wieczności Odeszła osoba, która złotymi głoskami zapisała się nie tylko w historii PZN, ale też w dziejach Podkarpacia, czy powiatu łańcuckiego.

Odtąd będzie nam brakowało spotkań z wrażliwą i komunikatywną Poetką - niedoścignionym wirtuozem słowa -, która corocznie do nas w ten sposób przemawiała, nas uwrażliwiała i podtrzymywała nas na duchu...

Cześć Jej Pamięci !

- 21.11.2013r. - Prešov - - czyli fotorelacja z udziału naszych artystów w Jubileuszowej Gali koncertowej z okazji 15- lecia UNSS

Ůnia nevidiacich a slabozrakých Slovenska
pri príležitosti 15. rokov Krajského strediska UNSS v Prešove
Vás srdečne pozýva na

Umeleckú prehliadku nevidiacich a slabozrakých interpretov
ZDVIHNIME OPONU

Účinkujú:
Nevidiaci a slabozrakí interpreti
z Poľska a Slovenska
Hostia:
Martin Husovský (Komajota)
Viktória Koláriková (Sunlips)
Moderujú:
Andrea Majšnerová

VSTUP VOLNÝ

21.11.2013 o 18:00 hod PKO Čierny orol

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

